

Jogélet.

Töry Gusztáv. A háboru előtti esztendőekben tett kísérletet a képviselőházban a magyar-csékei kerület követe, ismert néven néhai Várady Zsigmond arra, hogy a képviselők a vitákban egymást ne nevük szerint, hanem az őket a képviselőházba béküldött kerület követe gyanánt jelöljék meg. Volt ebben az igyekezetben a tradíciókhoz való visszatérésen, az archaisztikus patina előszeretétén kívül egy alapjában modern gondolat, egy szent pium desiderium. Szoruljon háttérbe a fizikai személy és a közjogi méltóság álljon az előtérbe. Egy kis bizantizmus honosította meg az újabb időknek azt a szokását, hogy a hatóság helyett külső címzésben is a hatósági hatalom aktuális birtokosához fordul az alázasos instantia. Várady Zsigmond kicsit visszafelé akart fordítani az idő kerékén és ebben a tisztes reakcióban őt sokak mély együttérzése kísérte.

Töry Gusztáv, Várady Zsigmond nyelvén a hétszemélyes Tábla elnöke, Várady Zsigmond elképzelésének emberi testet öltött megvalósítása, a személytelen személynök volt. A mai jogász nemzedék, már amelyik a jogban nemcsak foglalkozást látott, hanem amelynek az érdeklődési centrumában a jog közügy is volt, az ő nevével találkozott, ha a nemzetközi-jog magyar jogászoknak járatlan területén akart valamit megtudni. Töry az Igazságügyi miniszteriumban tudja ezt, ez volt a mi nemzetközi jogi összefoglaló lexikális ismeretünk. A nemzetközi jogi konferenciákon, szerződések tárgyalásánál ő volt a miniszterium, az ország képviselője. Ha érdeklődtél valami jól és gondosan szövegezett törvényjavaslat után, a miniszterium tájékról mindig Töry kezének simítását hallottad említeni. A belső emberek a kodifikáló szövegezés szabatoságának nagy mesterét csodálták benne. Amikor súlyos és kényes érdekek ütköztek össze a törvényalkotás problémáinál, Töry találta meg a szerencsés kifejezést, az áthidalást, az érdekek kiegyenlítését és összefogását. A nyilvános szereplés ritkaság volt nála, de emlékezünk azért arra a gondos és szabatos előadásra, amellyel a Jogász-Egyletben a polgári törvénykönyv második tervezetét bemutatta. A hivatalbeli munka embere volt és a hivatalon belül futotta meg diszes pályáját. És e mellett nem volt büro ember, akinek a szemét az élet valóságai elkerülték volna. A dolgozó szobája inkább volt elzárva a világ emberei, mint a világ eseményei elől.

Közpályája végén, a Kuria elnöki székében már nagyban akadályozva volt munkájában, de érdemüül kell betudni, hogy azokban a nehéz időkben, amelyek a kuriai hivataloskodása idejét betöltötték, az ő rezervált magatartása is érték volt.

Távol tartott magától és a Kuriától minden napi áramlatot és a legfőbb bíróság elnöki székében valóban felette állott a változó tömeghangulatnak. Nem volt beszédes ember és nem sokat beszéltetett magáról. Nyugalombavonulássával az őszinte és mély reverentiának — ezt a szót a tisztelet fokozásaként kívánjuk érteni — akarunk kifejezést adni, mely az ő személyével szemben akkor is élt, amikor hozzá stilusosan néma volt és meg nem szólalt.

B. S.

Juhász Andor kuriai elnök. Töry Gusztávot Juhász Andor váltja fel a magyar kir. Kuria elnöki székében. Az első, amit e kinevezéssel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy a hivatalos lap közlése nem volt meglepetés. Bíró került a legfelsőbb bíróság elnöki székébe és abban az időben, amikor a magától értetődőség sem értődik mindig magától, ezt a kinevezést közmegegyezés fogadta. Juhász Andor az utolsó másfél évtizedben bírói székben ugyan, de javarészt adminisztratív munkakörben működött. A Kuria elnöki állása újból az itélő biráskodás kultiválásának adja vissza Juhász Andor lehetőségét és munkabírását. Juhász Andor törvényszéki elnöki majd táblaelnöki működése előtt a Kuria kereskedelmi tanácsának volt egyik erőssége. Ebből az időből szívesen emlékezünk vissza arra, hogy Juhász Andor volt a 11-ik magyar jogászgyűlésen — amelynek mellesleg szólva felújítása megint időszerű volna — az utólagos váltó telepítés akkoriban sokat vitatott kérdésének előadója. Ismeretes, hogy a jogászgyűlés e tárgyban hozott határozata után a Kuria gyakorlata megváltozott és a merev jogászkodás követelményei helyett az élet gyakorlati igényei találtak kielégítésre a megváltozott gyakorlatban. Hisszük és reméljük, hogy Juhász Andor elnöki működése az adminisztratív megszakitás után egyenes vonalú folytatása lesz az ő kuriai bírói működésének. A Kuria ítélkezése irányítja a joggyakorlatot és minthogy a döntvényeket leszámítva a Kuria határozatai formailag az alsóbb bíróságokat nem kötik, ez az irányító erő a Kuria erkölcsi tekintélyében gyökeredzik. Ezt az erkölcsi erőt pedig az ítélkezés emelkedett nivója, a jogi alapelvek mindenképp felett álló pártatlan tisztázása adja meg. Az ítélkezés nivójához pedig a jogszabályok széleskörű ismerete egymagában nem elegendő. Gazdasági életünk egyre erősödő igényekkel lép fel a jogal szemben és követeli a jognak a gazdasági szükségletekhez való tudatos alkalmazását. Irodalomban és bírói gyakorlatban talál honorálásra ez a követelődés. Az adminisztratív munkálkodásban eltöltött esztendőket eleven emberi élettel hozták össze Juhász Andort. A küzködő élet megismerésének tanulságai termékenyítsék meg az igazságszolgáltatás munkáját.